Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ekologia człowieka
Prowadzący	Dr Justyna Marchewka-Długońska
Wydział	Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
Kierunek	Biologia
Poziom studiów	I stopnia
Profil studiów	Ogólnouczelniany
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka	Nie dotyczy
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki biologiczne
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2022/2023
Rok studiów	III
Semestr	V-VI
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu *(obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)*	Do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Wykład: BI1_W01, BI1_W04 Ćwiczenia: BI1_U02, BI1_U07, BI1_K01
Rodzaj zajęć	Wykład Ćwiczenia
Liczba godzin	Wykład: 30h Ćwiczenia: 30h
Liczba ECTS	Wykład: 2 Ćwiczenia: 2
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu antropologii.
Opis i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z oceną wrażliwości organizmu człowieka na czynniki środowiska (metody oceny reaktywności w oparciu o posiadany sprzęt i aparaturę badawczą). Przedstawienie ekologii człowieka (EC) jako interdyscyplinarnej nauki o człowieku i jego kulturze jako dynamicznym elemencie ekosystemów.

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.

Treści programowe - wykład

	Temat/blok zajęć: Wykład	Liczba godzin
1.	W 1. Omówienie celu przedmiotu, poruszanych tematów oraz warunków zaliczenia.	2
2.	W2. Działy ekologii człowieka	2
3-5.	W3. Ewolucja biologiczna a kulturowa	6
6–8.	W4. Norma, przeciętność, prawidłowość	6
9-13.	W5. Czynniki rozwoju człowieka, ontogeneza	10
14.	W6. Ekologiczne reguły przystosowania *Homo sapiens*	2
15.	W7. Choroby cywilizacyjne	2
	Łącznie godzin:	30

Treści programowe – ćwiczenia

	Temat/blok zajęć: Ćwiczenia	Liczba godzin
1.	C1. Zasady zaliczenia przedmiotu, informacje wstępne	2
2–4.	C2.Narzędzia monitoringu populacji ludzkich (normy, siatki centylowe)	6
5-9.	C3.Ocena wieku rozwojowego, somatotypy	10
11-12.	C4.Wskaźniki wagowo-wzrostowe. Należna masa ciała. Szacowanie powierzchni ciała. Składniki tkankowe ciała.	4
13-14.	C5.Ocena budowy ciała	4
15.	C6.Kolokwium pisemno-praktyczne	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	**<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się** *(zgodne z programem na BIPUKSW)* ***Absolwent…*** *(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)*	**Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się** *Student...* *(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)* ***Student…***	**Sposoby weryfikacji efektów uczenia się** *(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)*
BI1_W01	Absolwent zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie	Student wymienia fakty i procesy, opisuje zjawiska w ekologii człowieka (W1-7)	Egzamin pisemny

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.

	podstawowe zjawiska i procesy biologiczne		
BI1_W04	Absolwent zna i rozumie terminologię biologiczną oraz ma znajomość rozwoju biologii i stosowanych w niej metod badawczych	Student wyjaśnia terminologię z zakresu ekologii człowieka, wymienia, w jaki sposób się ona rozwija i opisuje metody badawcze (W1-7)	
BI1_U02	Absolwent potrafi właściwie dobrać źródła i informacje z nich pochodzące, rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim; czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim	Student dobiera źródła, czyta literaturę z zakresu ekologii człowieka (w tym w języku angielskim) i wyciąga z niej wnioski (C1-6)	Kolokwium pisemno-praktyczne
BI1_U07	Absolwent potrafi przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu biologii	Student wypowiada się podczas kolokwium pisemno-praktycznego i opisuje metodologię badań oraz przyrządy używane w ekologii człowieka (C1-6)	
BI1_K01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii	Student krytycznie ocenia informacje dotyczące relacji człowiek–środowisko oraz uznaje autorytet dowodów naukowych jako kluczowe narzędzie w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów z zakresu ekologii człowieka (C1-6)	

Metody dydaktyczne

(*dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się*)

Wykład dyskusyjny, prezentacja Power Point.

Ćwiczenia: pomiary antropologiczne (antropometr, cyrkiel kabłąkowy mały i duży, cyrkiel suwakowy, taśma, waga lekarska); siatki centylowe, karty badań, filmy edukacyjne, artykuły polsko- i anglojęzyczne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS - wykład

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	32h/ 1,28 ECTS
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach		

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.

praca własna	przygotowanie do zajęć *(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)*	8	18h/ 0,72 ECTS
	przygotowanie do zaliczenia *(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)*	10	

Opis nakładu pracy studenta w ECTS – ćwiczenia

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30h/ 1,2 ECTS
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć *(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)*	8	20h/ 0,8 ECTS
	przygotowanie do zaliczenia *(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)*	12	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena z wykładów:
Egzamin testowy z pytaniami jednokrotnego wyboru i z pytaniami otwartymi, obowiązuje materiał z wykładów. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego zaliczenie ćwiczeń. Student może uczestniczyć w konsultacjach.

Ocena końcowa z egzaminu:
94-100% - 5
93-88% - 4,5
87-80% - 4
79-70% - 3,5
69-60% - 3
mniej niż 59,9% -2

Ocena z ćwiczeń = ocena z kolokwium pisemno-praktycznego. Ponadto student obowiązkowo wypełnia karty pracy (bez oceny, ale są one obowiązkowe). Obecność na ćwiczeniach obowiązkowa. Student może uczestniczyć w konsultacjach.

Ocena końcowa z kolokwium:
94-100% - 5
93-88% - 4,5
87-80% - 4
79-70% - 3,5
69-60% - 3
mniej niż 59,9% -2

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy
3,0 - Student w bardzo ograniczonym stopniu wymienia fakty i procesy, opisuje zjawiska w ekologii człowieka; wyjaśnia terminologię z zakresu ekologii człowieka, wymienia, w jaki sposób się ona rozwija i opisuje metody badawcze
4,0 - Student na odpowiednim poziomie wymienia fakty i procesy, opisuje zjawiska w ekologii człowieka; wyjaśnia terminologię z zakresu ekologii człowieka, wymienia, w jaki sposób się ona rozwija i opisuje metody badawcze
5,0 - Student na wysokim poziomie wymienia fakty i procesy, opisuje zjawiska w ekologii człowieka; wyjaśnia terminologię z zakresu ekologii człowieka, wymienia, w jaki sposób się ona rozwija i opisuje metody badawcze.

Brana jest pod uwagę średnia dla efektów przedmiotowych w zakresie wiedzy.

Efekty w zakresie umiejętności
3,0 – Student w bardzo ograniczonym stopniu dobiera źródła, czyta literaturę z zakresu ekologii człowieka (w tym w języku angielskim) i wyciąga z niej wnioski; wypowiada się podczas kolokwium pisemno-praktycznego i opisuje metodologię badań oraz przyrządy używane w ekologii człowieka
4,0 - Student na odpowiednim poziomie dobiera źródła, czyta literaturę z zakresu ekologii człowieka (w tym w języku angielskim) i wyciąga z niej wnioski; wypowiada się podczas kolokwium pisemno-praktycznego i opisuje metodologię badań oraz przyrządy używane w ekologii człowieka
5,0 - Student na wysokim poziomie dobiera źródła, czyta literaturę z zakresu ekologii człowieka (w tym w języku angielskim) i wyciąga z niej wnioski; wypowiada się podczas kolokwium pisemno-praktycznego i opisuje metodologię badań oraz przyrządy używane w ekologii człowieka

Brana jest pod uwagę średnia dla efektów przedmiotowych w zakresie umiejętności.

Efekty w zakresie kompetencji społecznych
3,0 – Student w bardzo ograniczonym stopniu krytycznie ocenia informacje dotyczące relacji człowiek–środowisko oraz uznaje autorytet dowodów naukowych jako kluczowe narzędzie w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów z zakresu ekologii człowieka
4,0 – Student na odpowiednim poziomie krytycznie ocenia informacje dotyczące relacji człowiek–środowisko oraz uznaje autorytet dowodów naukowych jako kluczowe narzędzie w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów z zakresu ekologii człowieka
5,0 – Student na wysokim poziomie krytycznie ocenia informacje dotyczące relacji człowiek–środowisko oraz uznaje autorytet dowodów naukowych jako kluczowe narzędzie w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów z zakresu ekologii człowieka

Ocena połówkowa 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego zaliczenia efektów uczenia się na ocenę 3.0, ale student nie przyswoił w pełni efektów uczenia się na ocenę 4.0.
Ocena połówkowa 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego zaliczenia efektów uczenia się na ocenę 4.0, ale student nie przyswoił w pełni efektów uczenia się na ocenę 5.0.

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.

Literatura obowiązkowa

1.	Wolański N., 2012, Ekologia człowieka, Tom I i II, PWN Warszawa
2.	Wolański N., Kaczmarek M., 2023, Rozwój biologiczny człowieka od poczęcia do śmierci, PWN Warszawa
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	Wybrane artykuły naukowe wskazane przez proawdzącą
2.	Nieczuja-Dwojacka J., Borowska B., Budnik A., Marchewka-Długońska J., Tabak I., Popielarz K., 2023, The Influence of Socioeconomic Factors on the Body Characteristics, Proportion, and Health Behavior of Children Aged 6–12 Years, International Journal of Environmental Research and Public Health, 20(4): 3303. 10.3390/ijerph20043303

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
  (sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
  (zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Prawa autorskie do sylabusa przysługują UKSW. Sylabus może być wykorzystywany jedynie dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywających się w UKSW, korzystanie z niego w innych celach wymaga zgody UKSW.